

รูปแบบการนำเสนอบทความแนวปฏิบัติที่ดี ประจำปีการศึกษา 2568

ชื่อเรื่อง จากคำถามสู่การค้นพบ: กระบวนการวิจัยทางการบัญชีด้วย AI และสถิติที่เข้มแข็ง เพื่อสร้าง

Contribution เชิงประจักษ์ที่ลึกกว่า สู่วารสารวิชาชีพคุณภาพและการยกระดับนักวิจัยในองค์กร

แผนการจัดการความรู้ ที่ 2. ด้านวิจัยและนวัตกรรม

สังกัด คณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ

ชื่อ-นามสกุล ผู้นำเสนอ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญพระพักตร์ มานะปรีชาดีเลิศ

หมายเลขโทรศัพท์ติดต่อ 0988465199

1. บทนำ

ศาสตร์วิชาชีพบัญชีมีความสำคัญต่อการสร้างความเชื่อมั่นในระบบเศรษฐกิจ ส่งผลให้ความต้องการองค์ความรู้ใหม่ผ่านกระบวนการวิจัยที่มีคุณภาพเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง (Odonkor et al., 2023) อย่างไรก็ตาม ปัญหาพื้นฐานที่พบได้บ่อยในกลุ่มนักวิจัยรุ่นใหม่ คือสภาวะการหยุดชะงักในระยะเริ่มต้น (Research Block) ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากความไม่มั่นใจในการกำหนดทิศทางการวิจัย และการเลือกใช้เครื่องมือทางสถิติที่เหมาะสม และอุปสรรคสำคัญอยู่ที่ความซับซ้อนของกระบวนการวิจัยทางการบัญชี ซึ่งต้องอาศัยทักษะหลายด้านประกอบกัน ตั้งแต่การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ เพื่อระบุช่องว่างของงานวิจัย ไปจนถึงการประยุกต์ใช้ทฤษฎีเพื่อสร้างกรอบแนวคิดที่มีความสมบูรณ์ สิ่งที่ผู้วิจัยค้นพบจากประสบการณ์จริงคือ แหล่งที่มาของโจทย์วิจัยที่มีคุณภาพนั้นมักซ่อนอยู่ในบริบทที่ใกล้ตัวแต่ถูกมองข้ามไป โดยสามารถจำแนกออกเป็น 4 ช่องทางหลัก ดังนี้ (1) การเข้าร่วมรับฟังการสอบวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา ในห้องสอบนั้นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ล้วนเป็นช่องว่างที่มีคุณค่า และได้รับการยืนยันจากผู้เชี่ยวชาญโดยตรง (2) การอ่านบทความวิจัยอย่างมีเป้าหมาย โดยเฉพาะในส่วนข้อจำกัดและแนวทางการวิจัยในอนาคต ซึ่งผู้เขียนได้ระบุประเด็นที่ยังรอการตอบไว้อย่างชัดเจน ช่วยให้ผู้วิจัยสามารถระบุโจทย์ที่มีคุณภาพการชัดเจนตั้งแต่ออกแบบการวิจัย (3) การเข้าร่วมประชุมวิชาการโดยเฉพาะช่วงถามตอบหลังการนำเสนอผลงาน ซึ่งประเด็นที่คณะกรรมการหรือผู้เข้าร่วมตั้งคำถามมักสะท้อนถึงช่องว่างที่ชุมชนวิชาการกำลังให้ความสนใจอยู่ในขณะนั้น และยังเป็นโอกาสในการสร้างเครือข่ายกับนักวิจัยที่มีความสนใจในประเด็นเดียวกัน และ (4) การใช้ AI เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์วรรณกรรมเชิงลึก โดยใช้ศักยภาพของ AI ในการสังเคราะห์บทความวิจัยจำนวนมากพร้อมกัน เพื่อระบุความแตกต่างและช่องว่างเชิงบริบทที่ยังไม่ได้รับการศึกษา (Stratopoulos & Wang, 2025) ซึ่งกระบวนการนี้ช่วยให้ได้ช่องว่างงานวิจัย ที่มีฐานหลักฐานรองรับในเวลาอันสั้น สอดคล้องกับที่ Vakilzadeh & Wood (2026) ชี้ว่า AI มีความสามารถสูงในการทบทวนวรรณกรรมและการวิเคราะห์เบื้องต้น ซึ่งช่วยลดภาระงานในขั้นตอนที่เคยใช้เวลานานที่สุดของกระบวนการวิจัย Sanz Martín et al. (2026) ในปัจจุบัน การบูรณาการ AI ในงานวิจัยทางการบัญชีและการเงินมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างชัดเจน การวิจัยทางการบัญชีสมัยใหม่จำเป็นต้องมีการปรับตัวโดยนำเทคโนโลยีเหล่านี้มาบูรณาการเพื่อลดข้อจำกัดด้านเวลาและเพิ่มความแม่นยำในการวิเคราะห์ข้อมูล (Lehner et al., 2022) อย่างไรก็ตาม ความท้าทายสำคัญในการนำ AI มาใช้ หากขาดแนวปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมและขั้นตอนที่ชัดเจน กระบวนการวิจัยที่ซับซ้อนอาจกลายเป็นอุปสรรค

สำคัญที่บันทึกตอนผลิตภาพทางวิชาการและขีดขวางการสร้างนวัตกรรมทางการบัญชี (Odonkor et al., 2023; Peng et al., 2023)

จากความท้าทายในโลกวิชาการ ผู้วิจัยได้ยกระดับระเบียบวิธีวิจัยโดยบูรณาการเทคโนโลยี AI เป็นกลไกสนับสนุนหลักตลอดห่วงโซ่การทำงาน ตั้งแต่การวิเคราะห์ช่องว่างงานวิจัย ผ่านการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ การสร้างกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีไปจนถึงการใช้เครื่องมือทางสถิติขั้นสูงเพื่อตอบโจทย์มาตรฐานวารสารทางวิชาชีพ แนวปฏิบัตินี้สร้างผลสัมฤทธิ์เชิงประจักษ์อย่างโดดเด่นภายในระยะเวลาเพียง 2.5 ปี โดยมีผลงานวิจัยรวมทั้งสิ้น 13 บทความ (ตอบรับตีพิมพ์ 9 บทความ, อยู่ระหว่างการพิจารณา 1 บทความ และเตรียมต้นฉบับ 3 บทความ) พร้อมทั้งขยายผลการเรียนรู้ผ่านการสร้างเครือข่ายนักวิจัยร่วมภายในองค์กรได้ถึง 12 ท่าน สะท้อนถึงประสิทธิภาพของกระบวนการที่สามารถยกระดับทั้งศักยภาพบุคคลและคุณภาพผลงานวิชาการได้อย่างเป็นรูปธรรม

2. การเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของมหาวิทยาลัย

แนวปฏิบัติที่ต้นมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ พ.ศ. 2566–2570 (Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi, 2023) และนโยบายสภามหาวิทยาลัยล่าสุดอย่างเป็นรูปธรรม ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : ผลิตและพัฒนากำลังคนด้านเทคโนโลยีที่มีสมรรถนะ

กลยุทธ์ที่ 1.2 พัฒนาศักยภาพของกำลังคนด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม: แนวปฏิบัตินี้เป็นการขานรับนโยบาย RUS NEXT ของมหาวิทยาลัยอย่างเป็นรูปธรรม ผ่านการยกระดับสมรรถนะอาจารย์ให้เป็น นักวิจัยยุคดิจิทัลโดยการบูรณาการเทคโนโลยี AI เข้าสู่กระบวนการสร้างสรรค์องค์ความรู้ทางการบัญชี ซึ่งไม่ได้เป็นเพียงการฝึกทักษะการใช้เครื่องมือเท่านั้น แต่เป็นการพัฒนา AI Competency ในระดับการวิเคราะห์และสังเคราะห์ขั้นสูง ผู้วิจัยได้มุ่งเน้นการสร้างกระบวนการคิดเชิงวิจัยที่ผสานเทคโนโลยีอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อให้บุคลากรมีสมรรถนะสูงพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีอุบัติใหม่ และสามารถผลิตผลงานนวัตกรรมทางวิชาการที่ตอบโจทย์ความต้องการของประเทศในยุคเศรษฐกิจฐานปัญญาประดิษฐ์ได้อย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : สร้างความเป็นเลิศทางด้านการวิจัยและนวัตกรรม

กลยุทธ์ที่ 2.1 สร้างเครือข่ายด้านงานวิจัยให้มีความเข้มแข็ง: แนวปฏิบัตินี้ได้รับการออกแบบเพื่อตอบสนองยุทธศาสตร์ที่ 2 ของมหาวิทยาลัย โดยมุ่งเน้นการสร้างระบบนิเวศการวิจัยที่เข้มแข็ง ผ่านการส่งเสริมกระบวนการวิจัยที่ทันสมัยจนเกิดผลสัมฤทธิ์เชิงประจักษ์ในการตีพิมพ์เผยแพร่ นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ขยายผลโดยการสร้างภาคีเครือข่ายนักวิจัย ร่วมกับคณาจารย์ในสาขาวิชาการบัญชี ศูนย์พระนครศรีอยุธยา วาสกรี จำนวน 12 ท่าน ในฐานะนักวิจัยร่วม เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคนิคการใช้ AI ในงานวิจัย ซึ่งไม่เพียงแต่ช่วยยกระดับศักยภาพส่วนบุคคล แต่ยังเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนวิชาการของมหาวิทยาลัยในภาพรวม

นโยบายสภามหาวิทยาลัย ครั้งที่ 3/2569 : ยกระดับสู่ AI University

เสาหลักที่ 2 : AI for Research and Innovation Acceleration: เหนือกว่าแผนยุทธศาสตร์ระยะกลาง แนวปฏิบัตินี้ยังสอดคล้องกับนโยบายเร่งด่วนของสภามหาวิทยาลัยที่ประกาศในการประชุมครั้งที่ 3/2569 (13 มีนาคม 2569) ซึ่งมอบนโยบายให้มหาวิทยาลัยยกระดับจาก Digital University สู่ AI University โดยกำหนดไว้อย่างชัดเจนว่าต้องขับเคลื่อนการวิจัยและนวัตกรรมด้วยปัญญาประดิษฐ์ แนวปฏิบัตินี้จึงเป็นการดำเนินการตามนโยบายดังกล่าว โดยแสดงให้เห็นว่าแม้การบัญชีจะเป็นสาขาในกลุ่มสังคมศาสตร์ที่ดูเหมือนยึดโยงกับกฎระเบียบและมาตรฐาน แต่แท้จริงแล้วคือศาสตร์ที่วิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงซับซ้อนของข้อมูลทางการเงินและพฤติกรรมมนุษย์ การนำ AI มาใช้จึงไม่ใช่แค่เรื่องความเร็ว แต่คือการสร้างองค์ความรู้ใหม่เชิงประจักษ์อีกด้วย

3. วิธีการดำเนินงาน

แนวปฏิบัติเน้นกระบวนการวิจัยบัญชีที่เป็นระบบและทำซ้ำได้ผ่าน 5 ขั้นตอนหลักที่เชื่อมโยงกันอย่างชัดเจน โดยระบุ Input, Process, Output และ KM Tools เพื่อให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ทันที จุดเด่นสำคัญคือการบูรณาการ AI เข้าเป็นผู้ช่วยนักวิจัยเพื่อขยายขีดความสามารถในการวิเคราะห์และตัดสินใจ โดยผู้วิจัยยังคงบทบาทหลักในการวางแผน ตรวจสอบ และรับผิดชอบความถูกต้องทางวิชาการในทุกขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1 : การค้นหาและพิสูจน์ความเป็นไปได้ของโจทย์วิจัย

กระบวนการค้นหาโจทย์วิจัยของผู้วิจัยมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างจากแนวทางทั่วไป โดยไม่ได้เริ่มจากการทบทวนวรรณกรรมก่อนแล้วค่อยออกแบบการศึกษา แต่ใช้แนวทางออกแบบงานวิจัยโดยให้ข้อมูลนำทาง(Data-Driven Gap Discovery) ซึ่งประกอบด้วย 3 ขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้

ขั้นย่อยที่ 1.1 : การสังเกตและเก็บสัญญาณเบื้องต้น

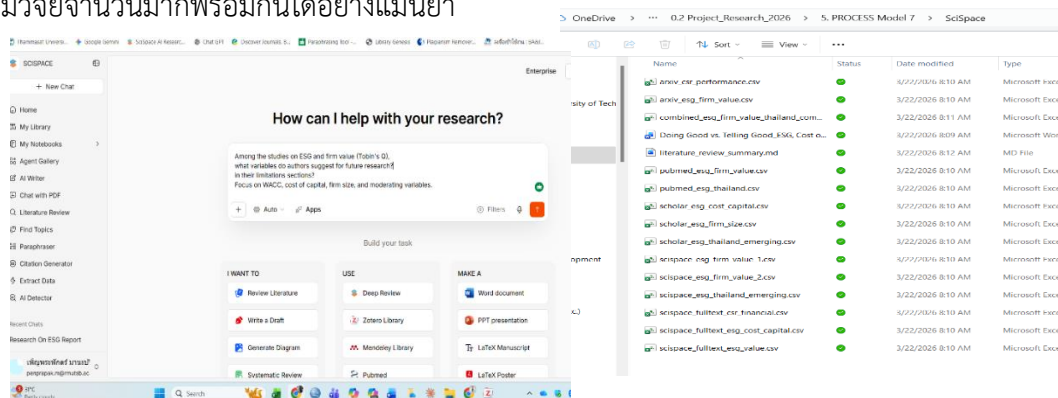
ผู้วิจัยเก็บรวบรวมประเด็นที่น่าสนใจจาก 3 แหล่งคู่ขนานกัน ได้แก่ การเข้าร่วมรับฟังการสอบวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษาและบันทึกข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่เสนอแนะทิศทางการวิจัยในอนาคต การเข้าร่วมประชุมวิชาการและสังเกตประเด็นที่ยังถกเถียงในช่วง Q&A และการอ่านส่วนข้อจำกัดและงานวิจัยในอนาคตของบทความที่เผยแพร่แล้ว ซึ่งทั้งสามแหล่งนี้ให้ตัวแปรคร่าว ๆ และประเด็นความสัมพันธ์ที่น่าสงสัยโดยยังไม่ต้องการหลักฐานทางทฤษฎีรองรับในขั้นนี้

ขั้นย่อยที่ 1.2 : การทดสอบความเป็นไปได้เบื้องต้นด้วยข้อมูลจริง

เมื่อพบตัวแปรที่น่าสนใจ ผู้วิจัยยังไม่สร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย แต่จะตรวจสอบความเป็นไปได้เบื้องต้นก่อนใน 2 เงื่อนไขคู่ขนาน ได้แก่ เงื่อนไขแรกคือการตรวจสอบว่าตัวแปรที่สนใจมีวรรณกรรมรองรับเพียงพอและมีทฤษฎีที่สามารถอธิบายความสัมพันธ์นั้นได้หรือไม่ และเงื่อนไขที่สองคือการนำข้อมูลจากบทความที่เผยแพร่แล้วมาทดสอบความสัมพันธ์ขั้นสุดท้ายของโมเดลด้วยสถิติเบื้องต้น เพื่อตรวจสอบว่าความสัมพันธ์ที่สงสัยนั้นมีอยู่จริงในข้อมูลหรือไม่ ก่อนที่จะลงทุนเวลาพัฒนากรอบทฤษฎีอย่างละเอียด โจทย์วิจัยจะดำเนินการต่อได้ก็ต่อเมื่อผ่านทั้งสองเงื่อนไขพร้อมกัน หากเงื่อนไขใดเงื่อนไขหนึ่งไม่ผ่านก็หยุดและเปลี่ยนตัวแปรใหม่ทันที วิธีนี้ช่วยคัดกรองได้ทั้งโจทย์ที่ดูดีในทฤษฎีแต่ไม่มีหลักฐานในข้อมูล และโจทย์ที่พบในข้อมูลแต่ขาดรากฐานทางทฤษฎีรองรับออกได้ตั้งแต่ต้น ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้อัตราความสำเร็จในการตีพิมพ์สูงกว่าแนวทางทั่วไป

ขั้นตอนที่ 1.3 : การสังเคราะห์และพิสูจน์ช่องว่างงานวิจัยด้วย AI

เมื่อการทดสอบเบื้องต้นในขั้นตอนที่ 1.2 ผู้วิจัยจึงดำเนินการพิสูจน์ช่องว่างงานวิจัยจากวรรณกรรมควบคู่กันโดยใช้ SciSpace ซึ่งเป็นแพลตฟอร์ม AI เฉพาะทางสำหรับงานวิชาการ มีความสามารถในการอ่านและสังเคราะห์บทความวิจัยจำนวนมากพร้อมกันได้อย่างแม่นยำ

aniv_esg_performance.csv	ข้อมูลสรุปผลการวิจัยด้าน ESG performance
aniv_esg_firm_value.csv	ข้อมูลความสัมพันธ์ ESG กับ Firm Value
combined_esg_firm_value_thailand...	บทความที่ศึกษาในบริบทไทยโดยเฉพาะ
scholar_esg_cost_capital.csv	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ Cost of Capital
scispace_fulltext_esg_cost_capital.csv	Full-text สรุปจากบทความด้าน WACC
scispace_fulltext_esg_value.csv	Full-text สรุปจากบทความด้าน Firm Value

ภาพที่ 1 การใช้งานแพลตฟอร์ม SciSpace ในการทบทวนวรรณกรรมเพื่อระบุช่องว่างงานวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 : การสร้างกรอบทฤษฎีและทบทวนวรรณกรรม ด้วย SciSpace และ Claude

หลังจากที่ SciSpace สร้างไฟล์สรุปวรรณกรรมออกมาแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการคัดกรองคุณภาพของบทความก่อนนำไปใช้งาน โดยเลือกเฉพาะบทความที่ตีพิมพ์ในวารสารที่มีความน่าเชื่อถือสูง ได้แก่ ฐานข้อมูล ScienceDirect, Scopus และ Emerald เป็นลำดับแรก เนื่องจากบทความในฐานข้อมูลเหล่านี้ผ่านกระบวนการ Peer Review ที่เข้มงวด มีมาตรฐานการอ้างอิงที่ตรวจสอบได้ และเป็นที่ยอมรับในระดับสากล ซึ่งจะทำให้กรอบแนวคิดและการสร้างสมมติฐานในขั้นตอนต่อไปมีหลักฐานที่แข็งแกร่ง เมื่อได้บทความที่คัดกรองแล้ว ผู้วิจัยนำ PDF ของบทความเหล่านั้นไปสังเคราะห์ต่อใน Claude โดยมีวัตถุประสงค์ 2 ประการหลัก ได้แก่ การระบุทฤษฎีที่รองรับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรและการร่างโครงสร้างการทบทวนวรรณกรรม การแบ่งโครงสร้างในลักษณะนี้ทำให้เห็นช่องว่างงานวิจัยได้ชัดเจนยิ่งขึ้น และช่วยให้การเขียนส่วนการทบทวนวรรณกรรมเป็นระบบ ลดเวลาการเขียนได้ กระบวนการนี้จึงเป็นการบูรณาการระหว่าง SciSpace ที่ทำหน้าที่สืบค้นและคัดกรองวรรณกรรมจากฐานข้อมูลคุณภาพสูง และ Claude ที่ทำหน้าที่สังเคราะห์เพื่อหาทฤษฎีและร่างโครงสร้างการทบทวนวรรณกรรม ซึ่งเมื่อนำมาใช้ร่วมกันจะสามารถลดระยะเวลาในขั้นตอนนี้ได้อย่างมาก โดยยังคงไว้ซึ่งความเข้มแข็งทางวิชาการที่ตรวจสอบได้จากแหล่งอ้างอิงจริง

 Good evening, Penprapak M

PDF

PDF

I have uploaded multiple research papers on ESG, Cost of Capital (WACC), and Firm Value (Tobin's Q). Please analyze all uploaded papers and answer the following: 1. Which theories are most frequently used to explain the relationship between ESG and Firm Value? 2. Which theories explain the mechanism through which ESG affects Cost of Capital (WACC)? 3. Which theories support the moderating role of Firm Size in ESG-Firm Value relationships? For each theory, please: - State the theory name - Explain its core argument relevant to ESG research - Cite which uploaded paper(s)

ภาพรวมการใช้งาน SciSpace และ Claude ร่วมกัน

SciSpace	Claude
ค้นหาบทความจากฐานข้อมูล	สังเคราะห์ทฤษฎีที่รองรับ
คัดกรองจาก Scopus/ScienceDirect	ร่างโครงสร้าง Literature Review
สร้างไฟล์สรุปวรรณกรรม	ระบุ Research Gap ที่ชัดเจน
ระบุหน้าและแหล่งที่มา	เตรียมเนื้อหาพร้อมเขียนบทความ

ภาพที่ 2 กระบวนการทำงานร่วมกันแบบบูรณาการระหว่าง SciSpace และ Claude AI

เพื่อยกระดับความเข้มแข็งทางการวิจัย

จุดเด่นของแนวทางนี้ เป็นการทดสอบข้อมูลก่อนพัฒนาทฤษฎีช่วยกรองโจทย์ที่ไม่มีหลักฐานรองรับออกได้ตั้งแต่เนิ่น ๆ ลดความเสี่ยงของการลงทุนเวลาและทรัพยากรไปกับงานวิจัยที่ไม่มีองค์ความรู้ใหม่จริง

ขั้นตอนที่ 3 : การเก็บข้อมูลและวิเคราะห์สถิติเชิงลึกเพื่อขยายองค์ความรู้ใหม่ให้ลึกกว่าที่วรรณกรรมมีอยู่

เมื่อกรอบแนวคิดและทฤษฎีมีความชัดเจนแล้ว ผู้วิจัยจึงดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจริงจากฐานข้อมูลจาก SETSMART และ Bloomberg สิ่งที่ทำให้ขั้นตอนนี้แตกต่างจากแนวทางทั่วไปคือ ผู้วิจัยไม่ได้หยุดอยู่เพียงการทดสอบความสัมพันธ์หลัก ซึ่งเป็นสิ่งที่วรรณกรรมส่วนใหญ่รู้อยู่แล้ว แต่มุ่งขยายความเข้าใจเดิมให้ลึกยิ่งขึ้นในเชิงประจักษ์ โดยตั้งคำถามว่า "ทำไม" และ "ภายใต้เงื่อนไขใด" กลไกนั้นจึงจะเด่นชัดที่สุดหัวใจสำคัญของขั้นตอนนี้คือการเลือกใช้เครื่องมือทางสถิติที่เหมาะสมกับคำถามวิจัยในแต่ละระดับ ไม่ใช่การใช้สถิติเพียงเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่มีนัยสำคัญ การวิเคราะห์ดำเนินการเป็น 5 ระดับที่สะสมความลึกขึ้นตามลำดับ โดยผู้วิจัยใช้ Claude เป็นผู้ช่วยเขียนโค้ด STATA อย่างครบถ้วนในทุกระดับ แทนที่จะเขียนโค้ดเองทีละส่วน ซึ่งช่วยลดความผิดพลาดและประหยัดเวลา อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยยังคงตรวจสอบความถูกต้องของโค้ดและผลลัพธ์ทางสถิติด้วยตนเอง เนื่องจากการตีความผลสถิติและการเชื่อมโยงกลับไปยังทฤษฎีและสมมติฐานเป็นทักษะที่ต้องใช้วิจารณญาณของผู้วิจัยโดยตรง AI เป็นเพียงเครื่องมือเร่งกระบวนการ ไม่ใช่ผู้วิเคราะห์แทน การวิเคราะห์สถิติทั้ง 5 ระดับมีความสัมพันธ์

กันเชิงตรรกะดังนี้ ระดับแรกคือการทดสอบอิทธิพลทางตรงเพื่อยืนยันความสัมพันธ์หลักและวางฐานก่อนก้าวไปสู่การวิเคราะห์ที่ลึกซึ้ง ระดับที่สองคือการทดสอบเพื่อระบุกลไกที่เชื่อมระหว่างตัวแปร ตอบคำถาม "ทำไม" ที่วรรณกรรมส่วนใหญ่ยังอธิบายไม่ครบถ้วน ระดับที่สามคือการทดสอบเพื่อระบุเงื่อนไขที่กำกับความสัมพันธ์ ตอบคำถาม "ภายใต้เงื่อนไขใด" ระดับที่สี่คือการทดสอบในบริบทการทิ้งกลไกและเงื่อนไขเข้าด้วยกันในโมเดลเดียว เป็นระดับที่ให้ความลึกสูงสุดและตอบคำถามที่วรรณกรรมยังขาดอยู่ และระดับที่ห้าคือการทำ Robustness Check ด้วยการทดสอบซ้ำผ่านตัวแปรทางเลือกและการจัดการ Outlier เพื่อยืนยันความเสถียรของผลลัพธ์ ซึ่งเป็นมาตรฐานที่วารสารคุณภาพให้ความสำคัญ

Chat [Covars](#) [Code](#)

bootstrap results

Number of obs = 677
Replications = 1,227

stata

```
* Bootstrap - esg_disc × brd_size + ln_asset พหุคูณ
capture program drop myboot_both
program myboot_both, rclass
    reg wacc esg_disc brd_size_c ln_asset_c brdsize_X_esgdisc lnasset_
    scalar a1 = _b[esg_disc]
    scalar a3_brd = _b[brdsize_X_esgdisc]
    scalar a3_asset = _b[lnasset_X_esgdisc]
    reg ln_tobinq wacc esg_disc ln_asset brd_size brd_meet cur_ratio l
    scalar b = _b[wacc]
    return scalar imm_brd = a3_brd * b
    return scalar imm_asset = a3_asset * b
    return scalar a1 = a1
    return scalar a3_brd = a3_brd
    return scalar a3_asset = a3_asset
    return scalar b = b
end

bootstrap r(imm_brd) r(imm_asset) r(a1) r(a3_brd) r(a3_asset) r(b), //
    reps(5000) seed(1234): myboot_both
```

Command: **myboot_indFE_disc**

_bs_1: r(imm)
_bs_2: r(a1)
_bs_3: r(a3)
_bs_4: r(b)

	Observed coefficient	Bootstrap std. err.	z	P> z	Normal-based [95% conf. interval]	
_bs_1	.0007492	.0002496	3.00	0.003	.00026	.0012384
_bs_2	.0123452	.0127003	0.97	0.331	-.0125469	.0372373
_bs_3	.0220192	.0061479	3.58	0.000	.0099696	.0340688
_bs_4	.0340257	.0064745	5.26	0.000	.021336	.0467155

note: One or more parameters could not be estimated in 3773 bootstrap replicates; standard-error estimates include only complete replications.

ภาพที่ 3 การใช้ Claude เขียนโค้ด และผลการวิเคราะห์จากโปรแกรม STATA

ขั้นตอนที่ 4 : การคัดเลือกวารสารเป้าหมาย ศึกษาสไตล์การเขียน และตรวจสอบคุณภาพวารสาร

เมื่อได้ผลการวิเคราะห์สถิติที่ผ่านการพิจารณาอย่างละเอียดและเข้มข้นครบทุกระดับแล้ว ขั้นตอนต่อไปที่นักวิจัยหลายท่านมักมองข้ามคือการเตรียมความพร้อมก่อนเขียนบทความ ผู้วิจัยดำเนินการคัดเลือกใน 3 ขั้นย่อยที่เชื่อมต่อกัน ดังนี้

ขั้นย่อยที่ 4.1 : การใช้ Claude และ Gemini คัดเลือกวารสารเป้าหมายเบื้องต้น

ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์สถิติทั้งหมดไปปรึกษา AI สองระบบพร้อมกัน ได้แก่ Claude และ Gemini โดยมีเหตุผลสำคัญที่ต้องใช้ทั้งสองระบบไม่ใช่แค่ตัวเดียว กล่าวคือ Claude และ Gemini มีจุดแข็งที่แตกต่างกันโดย Claude มีความเชี่ยวชาญด้านการวิเคราะห์เชิงวิชาการ สามารถประเมินได้ว่าผลการวิจัยมี Contribution ที่ตรงกับขอบเขตของวารสารใดมากที่สุด และระบุจุดอ่อนของบทความในเชิงระเบียบวิธีวิจัยได้อย่างละเอียด ในขณะที่ Gemini มีจุดแข็งด้านการเชื่อมต่อกับข้อมูลปัจจุบันผ่าน Google Search ทำให้ได้ข้อมูลเรียลไทม์เกี่ยวกับ Impact Factor ปัจจุบัน ระยะเวลาการพิจารณา และ Call for Papersที่กำลังเปิดรับอยู่ในขณะนั้น การใช้ทั้งสองระบบจึงเปรียบเสมือนการได้รับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญสองคนที่มีความถนัดต่างกัน โดยวารสารที่ได้รับการแนะนำจากทั้งสองระบบตรงกันจะได้รับการพิจารณาเป็นลำดับแรก

ขั้นย่อยที่ 4.2 : การศึกษาสไตล์การเขียนให้ตรงกับวารสารเป้าหมาย

เมื่อได้รายชื่อวารสารที่น่าสนใจแล้ว ผู้วิจัยใช้ Claude ศึกษาลักษณะการเขียนของวารสารนั้นก่อนลงมือเขียนบทความจริง เหตุผลที่ต้องทำเช่นนี้เนื่องจากวารสารแต่ละฉบับมีลักษณะการเขียนที่แตกต่างกัน บางวารสารนิยม

การเขียนที่เน้นเชิงทฤษฎีและอ้างอิงวรรณกรรมอย่างหนาแน่น บางวารสารเน้นการนำเสนอผลเชิงปริมาณที่ชัดเจน และกระชับ และบางวารสารให้ความสำคัญกับนโยบายและการประยุกต์ใช้จริง หากเขียนบทความโดยไม่คำนึงถึงลักษณะเหล่านี้ บทความอาจถูกปฏิเสธการตีพิมพ์ในรอบแรกแม้เนื้อหาจะมีคุณภาพดี และเป็นหนึ่งในสาเหตุสำคัญที่ทำให้สามารถตีพิมพ์โดยไม่เสียเวลากับการปฏิเสธการตีพิมพ์ที่เกิดจากความไม่เหมาะสมด้านรูปแบบ

ชั้นย่อยที่ 4.3 : การตรวจสอบคุณภาพและความน่าเชื่อถือของวารสาร

เมื่อมีรายชื่อวารสารเป้าหมายเบื้องต้นแล้ว ผู้วิจัยไม่ได้ตัดสินใจทันที แต่นำวารสารทุกรายชื่อไปตรวจสอบอย่างละเอียดใน Scopus เพื่อยืนยันว่าวารสารที่จะส่งนั้นมีคุณภาพและมาตรฐานสากลจริง โดยตรวจสอบ 6 ด้านดังนี้ (1) H-index ของวารสาร สะท้อนให้เห็นถึงผลกระทบสะสมของวารสารในระยะยาว (2) CiteScore และ SJR ผู้วิจัยตรวจสอบควบคู่กัน เนื่องจากแต่ละตัวให้มุมมองที่แตกต่างกัน CiteScore วัดจำนวนการอ้างอิงเฉลี่ยต่อบทความในช่วง 4 ปีที่ผ่านมา SJR (SCImago Journal Rank) คำนึงถึงคุณภาพของแหล่งที่มาของการอ้างอิง คือการถูกอ้างอิงจากวารสารชั้นนำมีน้ำหนักมากกว่า สามารถเปรียบเทียบข้ามสาขาได้อย่างยุติธรรม การดูทั้งสามตัวชี้วัดพร้อมกันช่วยให้ประเมินคุณภาพวารสารได้ครอบคลุมกว่าการดูเพียงตัวเดียว (3) ความถี่และกลุ่มวารสาร (Quartile Q1–Q4) (4) บทความล่าสุดที่ตีพิมพ์ในหัวข้อที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยค้นหาบทความที่ตีพิมพ์ในวารสารนั้นภายใน 2–3 ปีที่ผ่านมา โดยใช้ Keyword เพื่อตรวจสอบว่าวารสารนั้นเคยรับบทความในแนวทางเดียวกันหรือไม่ หากพบว่ามีบทความที่ใกล้เคียงกับงาน แสดงว่าวารสารนั้นมีความสนใจในหัวข้อนี้และมีโอกาสผ่านการพิจารณาสูงกว่า ในขณะที่เดียวกันยังช่วยยืนยันว่างานมีความแตกต่างเพียงพอที่จะไม่ซ้ำซ้อนกับบทความที่มีอยู่แล้ว (5) ระยะเวลาการพิจารณา และ (6) คำแนะนำสำหรับผู้เขียน (Author Guidelines) ซึ่งช่วยลดเวลาการแก้ไขรูปแบบหลังเขียนเสร็จได้อย่างมีนัยสำคัญ

วารสารที่แนะนำ — เรียงจากโอกาสผ่านสูงสุด		
★★★★ โอกาสสูง — แนะนำอันดับแรก		
วารสาร	Scopus	เหตุผล
Cogent Economics & Finance (Taylor & Francis)	Q2	รับงาน ESG + emerging market + mediation จำนวนมาก ดีพิมพ์งาน Thailand หลายชิ้น Open Access ค่ะ
International Journal of Financial Studies (MDPI)	Q2	รับงาน ESG + WACC + firm value โดยเฉพาะ Review เร็ว ~20 วัน Open Access ค่ะ
Asian Review of Accounting (Emerald)	Q2	ตีพิมพ์งานไทยที่ใช้ Pooled OLS + ESG + firm value + moderating role โดยตรง Emerald ค่ะ
★★★ โอกาสปานกลาง — ถ้าอยากได้ระดับสูงขึ้น		
วารสาร	Scopus	เหตุผล
Journal of Risk and Financial Management (MDPI)	Q2	ตีพิมพ์งาน ESG Disclosure + WACC + Firm Size โดยตรงในปี 2024 MDPI ค่ะ
Finance Research Letters (Elsevier)	Q1	รับงานสั้น 4,500 words ต้อง contribution ชัดมาก — หาก ↓ .ด IF สูงค่ะ

ภาพที่ 4 ผลการแนะนำวารสารเป้าหมายจาก Claude จำแนกตามระดับโอกาสในการตีพิมพ์ พร้อมระบุ Scopus Quartile และเหตุผลความเหมาะสมกับงานวิจัย

ขั้นตอนที่ 5 : การเขียนบทความและการส่งตีพิมพ์

ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่สะสมองค์ความรู้และผลลัพธ์จากทุกขั้นตอนที่ผ่านมาารวมกันเป็นบทความวิชาการที่สมบูรณ์ ผู้วิจัยใช้วิธีการเขียนแบบ Section-by-Section คือเขียนเป็นส่วน ๆ ตามโครงสร้างของบทความ แล้วใช้ Claude Gemini และ ChatGPT เป็นผู้ช่วยเชื่อมต่อแต่ละส่วนให้มีความต่อเนื่องและสอดคล้องกัน โดยผู้วิจัยเป็นผู้เขียนเนื้อหาหลักทั้งหมดด้วยตนเอง และใช้ AI เพื่อตรวจสอบ ปรับปรุง และเสริมความแข็งแกร่งในแต่ละส่วน ไม่ใช่ให้ AI เขียนแทน

ส่วนที่ 1 : ที่มาและความสำคัญของปัญหา ผู้วิจัยเขียนส่วนนี้โดยดึงองค์ความรู้ที่สะสมมาตลอดกระบวนการ ไม่ว่าจะเป็นประเด็นจากช่องว่างงานวิจัยที่พิสูจน์แล้วจากวรรณกรรม และผลการทดสอบทางสถิติที่ยืนยันความเป็นไปได้ของโจทย์ ทั้งหมดนี้ถูกร้อยเรียงให้เห็นภาพรวมของปัญหา ความสำคัญของหัวข้อ และเหตุผลที่งานวิจัยชิ้นนี้จำเป็นต้องมี จากนั้นใช้ Claude Gemini และ ChatGPT ตรวจสอบในฐานะผู้เชี่ยวชาญร่วมตรวจสอบ เพื่อวิเคราะห์ความสมเหตุสมผลเชิงตรรกะ และตรวจสอบความสอดคล้องของการใช้ภาษา ให้ตรงตามมาตรฐานและลักษณะเฉพาะของวารสารเป้าหมาย ที่ได้คัดเลือกไว้ล่วงหน้า

ส่วนที่ 2 : การทบทวนวรรณกรรมและกรอบแนวคิด ผู้วิจัยดำเนินการขยายความโครงสร้างการทบทวนวรรณกรรม ที่ผ่านการสังเคราะห์เบื้องต้น โดยบูรณาการเนื้อหาจากบทความวิจัย ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้ AI เพื่อยกระดับความเข้มข้นทางวิชาการ ดังนี้ Claude ใช้ตรวจสอบความถูกต้องแม่นยำทางวิชาการและความสอดคล้องของการนำทฤษฎีมาอ้างอิงสนับสนุนในแต่ละย่อหน้า Gemini และ ChatGPT ใช้ในกระบวนการสอบทานข้อมูลปัจจุบัน เพื่อค้นหาความเชื่อมโยงกับงานวิจัยล่าสุดหรือประเด็นอุบัติใหม่ในวิชาชีพบัญชี ทำให้วรรณกรรมมีความทันสมัยและครอบคลุมการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน และวิเคราะห์โครงสร้างและความเชื่อมโยงเชิงตรรกะ ระหว่างวรรณกรรมที่ทบทวนกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เพื่อให้มั่นใจว่ากรอบแนวคิดของงานวิจัยมีความเป็นเอกภาพและน่าเชื่อถือ

ส่วนที่ 3 : ระเบียบวิธีวิจัย ผู้วิจัยเขียนส่วนนี้โดยอธิบายแหล่งข้อมูล การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง คำนียามเชิงปฏิบัติการของตัวแปร และขั้นตอนการวิเคราะห์สถิติทุกระดับที่ดำเนินการจริง ซึ่งทั้งหมดมาจากการปฏิบัติในขั้นตอนที่ 3 จึงไม่ต้องสร้างใหม่ เพียงแต่เรียบเรียงให้อยู่ในรูปแบบที่เป็นทางการและอ่านเข้าใจง่าย จากนั้นใช้ Claude Gemini และ ChatGPT ตรวจสอบว่าการอธิบายมีความชัดเจนเพียงพอที่นักวิจัยคนอื่นสามารถทำซ้ำได้

ส่วนที่ 4 : ผลการวิจัย ผู้วิจัยนำตารางผลการวิเคราะห์ทางสถิติมาเรียบเรียงและเขียนอธิบายในรูปแบบบรรยาย โดยเชื่อมโยงผลแต่ละตัวกับสมมติฐานที่ตั้งไว้อย่างชัดเจน จากนั้นใช้ Claude Gemini และ ChatGPT ช่วยเชื่อมต่อระหว่างตัวเลขในตารางสถิติกับการบรรยายเนื้อหา เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ทันทีว่าผลที่ได้สื่อความหมายอะไรและสอดคล้องหรือขัดแย้งกับสมมติฐานที่ตั้งไว้อย่างไร นอกจากนี้ยังใช้ ตรวจสอบรูปแบบการนำเสนอตารางให้ตรงตาม Author Guidelines ของวารสารเป้าหมาย

ส่วนที่ 5 : การอภิปรายผลและสรุป ส่วนนี้เป็นหัวใจขององค์ความรู้ใหม่ที่ผู้วิจัยให้ความสำคัญมากที่สุด โดยเขียนอภิปรายผลใน 2 ระดับพร้อมกัน ระดับแรกคือการเปรียบเทียบผลที่ได้กับวรรณกรรมที่มีอยู่ว่าสอดคล้องหรือแตกต่างกันอย่างไรและเพราะเหตุใด และระดับที่สองคือการอธิบายว่าผลที่ได้เพิ่มความเข้าใจเดิมให้ลึกขึ้นอย่างไร

ในบริบทที่ศึกษา ซึ่งเป็นการแสดงการสร้างองค์ความรู้ที่ลึกกว่าสิ่งที่วรรณกรรมมีอยู่แล้ว ไม่ใช่การค้นพบสิ่งใหม่ทั้งหมด แต่เป็นการขยายความเข้าใจเดิมให้มีมิติและความละเอียดมากขึ้น จากนั้นใช้ Claude Gemini และ ChatGPT ตรวจสอบว่าการอภิปรายแต่ละย่อหน้ามีการเชื่อมโยงกลับไปยังทฤษฎีที่ใช้ในกรอบแนวคิดครบถ้วนหรือไม่ และตรวจสอบว่านัยเชิงนโยบายที่เขียนไว้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันหรือไม่ เพื่อให้บทความมีความทันสมัยและนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง

ส่วนที่ 6 : การเขียน Cover Letter และส่งบทความ ก่อนส่งบทความ ผู้วิจัยใช้ Claude เขียนและตรวจสอบด้วย Gemini ในการเขียนจดหมายนำที่ส่งพร้อมกับบทความวิจัยไปยังบรรณาธิการวารสาร (Cover Letter) ที่ระบุ Contribution ของงานวิจัยอย่างกระชับและชัดเจน โดยเน้นว่างานชิ้นนี้เพิ่มความเข้าใจในเรื่องใด ตอบคำถามที่วรรณกรรมยังขาดอย่างไร และเหมาะสมกับขอบเขตของวารสารนั้นด้วยเหตุผลใด ซึ่งเป็นส่วนที่บรรณาธิการใช้ตัดสินใจว่าจะส่งบทความเข้าสู่กระบวนการ Peer Review หรือ ปฏิเสธการตีพิมพ์ทันที (Desk Reject)

ส่วนที่ 7 : การตอบข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ เมื่อได้รับผลการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Reviewer) ผู้วิจัยใช้กระบวนการตอบข้อเสนอแนะ อย่างเป็นระบบโดยแบ่งเป็น 3 ขั้น ขั้นแรกคืออ่านและจำแนกข้อเสนอแนะทั้งหมดออกเป็นประเภท ได้แก่ การแก้ไขหลัก (Major Revision) การแก้ไขรอง (Minor Revision) และ การชี้แจง (Clarification) โดยให้ Claude Gemini และ ChatGPT ในการจัดลำดับความสำคัญในการแก้ไข และช่วยร่างคำตอบในแต่ละประเด็นโดยยึดหลักตอบทุกข้อ อ้างหลักฐานทุกครั้ง และไม่ได้แย้งโดยไม่มีข้อมูลสนับสนุน และขั้นที่สามคือผู้วิจัยตรวจสอบและปรับแต่งคำตอบทุกข้อด้วยตนเองก่อนส่งกลับ เพื่อให้มั่นใจว่าการตอบสนองต่อความเข้าใจอย่างแท้จริง

4. ผลและอภิปรายผลการดำเนินงาน

การพัฒนากระบวนการวิจัยทางการบัญชีด้วยการบูรณาการเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) เกิดขึ้นจากความมุ่งมั่นที่จะแก้ปัญหาสภาวะหยุดชะงักในการวิจัยและข้อจำกัดด้านเวลาของนักวิจัย ผู้วิจัยได้ออกแบบแนวปฏิบัติที่เป็นระบบและสามารถทำซ้ำได้ผ่าน 5 ขั้นตอนหลัก ได้แก่ (1) การค้นหาช่องว่างงานวิจัยด้วยฐานข้อมูลจริง (2) การสังเคราะห์วรรณกรรม (3) การวิเคราะห์สถิติเชิงลึก (4) การคัดเลือกวารสารเป้าหมายและ (5) การเขียนและส่งตีพิมพ์ ผลการดำเนินงานประสบความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรมภายในระยะเวลาเพียง 2.5 ปี โดยสามารถผลิตผลงานวิจัยรวมทั้งสิ้น 13 บทความ (ตีพิมพ์แล้ว 9 บทความ อยู่ระหว่างพิจารณา 1 บทความ และเตรียมต้นฉบับ 3 บทความ) อีกทั้งยังสามารถขยายผลสู่ชุมชนนักปฏิบัติ โดยสร้างนักวิจัยร่วมภายในองค์กรได้ถึง 12 ท่าน (ภาคผนวก) ซึ่งผลลัพธ์นี้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ทั้งในด้านการพัฒนาสมรรถนะบุคลากร (RUS NEXT) และนโยบายการยกระดับสู่การเป็น AI University อย่างสมบูรณ์

การพลิกกระบวนทัศน์การหาโจทย์วิจัย ความสำเร็จของแนวปฏิบัตินี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Stratopoulos & Wang (2025) และ Vakilzadeh & Wood (2026) ที่ว่า AI มีศักยภาพสูงในการวิเคราะห์วรรณกรรมเบื้องต้น อย่างไรก็ตาม จุดเด่นที่แท้จริงของกระบวนการนี้คือการใช้แนวทาง Data-Driven Gap Discovery ซึ่งต่างจากการทบทวนวรรณกรรมแบบดั้งเดิม การนำข้อมูลจริงมาทดสอบความสัมพันธ์เบื้องต้นก่อนการลงทุนสร้างกรอบทฤษฎี

ช่วยคัดกรองโจทย์ที่สวดยหรืแต่ไม่มีหลักฐานรองรับ ออกไปตั้งแต่ต้น ลดอัตราความสูญเปล่าของเวลาและทรัพยากร ได้อย่างมีนัยสำคัญ แม้ AI จะเข้ามามีบทบาทในทุกขั้นตอน แต่กระบวนการนี้ยืนยันว่า AI ไม่สามารถทดแทน วิจารณ์ญาณของมนุษย์ได้ การใช้ Claude ช่วยเขียนโค้ด STATA เพื่อรันสถิติที่ซับซ้อน 5 ระดับ (ตั้งแต่ Regression ไปจนถึง Robustness Check) เป็นเพียงการลดข้อผิดพลาดเชิงกลไก แต่การตีความเพื่อตอบคำถาม ว่า "ทำไม" และ "ภายใต้เงื่อนไขใด" ยังคงมาจากความเชี่ยวชาญของผู้วิจัย ซึ่งการสร้างองค์ความรู้ใหม่เชิงลึก ในระดับนี้คือกุญแจสำคัญที่ทำให้บทความได้รับการยอมรับในวารสารที่มีคุณภาพ นอกจากนี้การใช้ AI ในการ ประเมินและคัดเลือกวารสาร ช่วยลดความเสี่ยงจากการถูกปฏิเสธ (Desk Reject) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การศึกษาลักษณะการเขียนและปรับแต่งโครงสร้างให้ตรงกับ Author Guidelines อย่างเคร่งครัด สอดคล้องกับ ข้อเสนอของ Odonkor et al. (2023) ที่ว่าการใช้เทคโนโลยีอย่างมีกลยุทธ์ช่วยเพิ่มผลิตภาพและก้าวข้ามอุปสรรค ในกระบวนการวิจัยที่ซับซ้อนได้ แนวปฏิบัตินี้พิสูจน์ให้เห็นเชิงประจักษ์ว่า ศาสตร์สังคมศาสตร์อย่างการบัญชี สามารถบูรณาการเทคโนโลยีขั้นสูงเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ได้อย่างทรงพลัง การเปลี่ยนผ่านจากการทำงานวิจัย แบบดั้งเดิมสู่ AI-Powered Research Workflow ไม่เพียงแต่ยกระดับศักยภาพส่วนบุคคล แต่ยังเป็นการสร้าง นวัตกรรมกระบวนการ ที่เป็นต้นแบบให้บุคลากรสายวิชาการสามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มความแข็งแกร่งด้าน การวิจัย ผลักดันองค์กรให้ก้าวสู่การเป็นผู้นำในยุคเศรษฐกิจฐานปัญญาประดิษฐ์ได้อย่างยั่งยืน

5. การพัฒนาต่อยอดและความยั่งยืน

เพื่อให้องค์ความรู้ในกระบวนการวิจัยนี้ไม่สูญหายและสามารถขยายผลได้อย่างยั่งยืนในระดับสถาบัน ผู้วิจัยได้วาง แนวทางการพัฒนาต่อยอดไว้ดังนี้

แนวทางที่หนึ่ง : การถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านกิจกรรม Workshop

จัดกิจกรรม Workshop ให้แก่อาจารย์ที่สนใจเริ่มต้นทำวิจัย โดยใช้กรณีศึกษาจากบทความที่ได้รับการตีพิมพ์จริง เป็นตัวอย่างประกอบการอธิบายทุกขั้นตอน เพื่อให้เห็นภาพที่ชัดเจนว่ากระบวนการทั้ง 5 ขั้นตอนนั้นนำไปสู่ผลงาน ที่ตีพิมพ์ได้จริงอย่างไร ซึ่งจะช่วยลดความกังวลในการเริ่มต้นและเพิ่มแรงบันดาลใจให้แก่ นักวิจัยรุ่นใหม่ที่ยังไม่ มั่นใจในกระบวนการวิจัย

แนวทางที่สอง : การสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ในสาขาวิชาการบัญชีผ่านการเป็นผู้วิจัยร่วม

วิธีที่มีประสิทธิภาพที่สุดในการถ่ายทอดกระบวนการวิจัยคือการให้อาจารย์ที่สนใจเข้ามาเป็นผู้วิจัยร่วมในงานวิจัย จริง ไม่ใช่เพียงการเข้าร่วม Workshop เนื่องจากกระบวนการวิจัยมีรายละเอียดและการตัดสินใจเฉพาะหน้าที่ เกิดขึ้นในแต่ละขั้นตอนซึ่งไม่สามารถถ่ายทอดได้ครบถ้วนจากการบรรยาย แนวทางนี้ดำเนินการเป็น 2 ระดับตาม ความพร้อมของอาจารย์แต่ละท่านดังนี้

ระดับที่ 1 : ผู้วิจัยร่วม (Co-Researcher) อาจารย์ที่สนใจเข้าร่วมรับผิดชอบในบางขั้นตอนของงานวิจัยที่ กำลังดำเนินการอยู่จริง เช่น ร่วมออกแบบตัวแปร ร่วมเก็บข้อมูล หรือร่วมเขียนบางส่วนของบทความ โดยมีผู้วิจัย หลักคอยให้คำแนะนำและตรวจสอบในทุกขั้นตอน ซึ่งระดับนี้ทำให้อาจารย์ได้เรียนรู้จากการลงมือจริงและมีชื่อใน บทความที่ตีพิมพ์ด้วย นับเป็นแรงจูงใจที่เป็นรูปธรรมในการพัฒนาตนเองเข้าสู่เส้นทางนักวิจัย

ระดับที่ 2 : หัวหน้าโครงการวิจัย (Principal Investigator) เมื่อผ่านการเป็นผู้วิจัยร่วมแล้วอย่างน้อย 1-2 เรื่อง อาจารย์สามารถนำกระบวนการนี้ไปใช้เป็นหัวหน้าโครงการวิจัยของตนเองได้อย่างอิสระ โดยมีองค์ความรู้และประสบการณ์จากการปฏิบัติจริงเป็นฐาน ซึ่งจะทำให้เกิดการขยายผลองค์ความรู้จากคนสู่คน และสะสมเป็นวัฒนธรรมการวิจัยในสาขาวิชาการบัญชีอย่างยั่งยืน

แนวทางนี้สอดคล้องกับหลักการของชุมชนนักปฏิบัติ ซึ่งเป็นเครื่องมือการจัดการความรู้ที่มีประสิทธิภาพสูงในการถ่ายทอดความรู้ที่ฝังอยู่ในตัวบุคคล อันได้แก่ความรู้จากประสบการณ์และการตัดสินใจเฉพาะหน้าที่ไม่สามารถเขียนลงในคู่มือได้ทั้งหมด การให้อาจารย์เรียนรู้จากการปฏิบัติจริงร่วมกับผู้มีประสบการณ์จึงเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพสูงในการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่คนรุ่นต่อไป

แนวทางที่สาม : การสร้างทีมวิจัยข้ามสาขา เมื่อสาขาวิชาการบัญชีมีนักวิจัยที่เข้มแข็งขึ้นแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการขยายความร่วมมือออกไปยังสาขาที่ใกล้เคียง ได้แก่ สาขาวิชาการเงินและเศรษฐศาสตร์ เนื่องจากงานวิจัยทางการบัญชีสมัยใหม่มักครอบคลุมองค์ความรู้ทั้งสามสาขาพร้อมกัน กล่าวคืออาจารย์ด้านการบัญชีมีความเชี่ยวชาญในการวัดตัวแปรและการรายงานทางการเงิน อาจารย์ด้านการเงินมีความเชี่ยวชาญในทฤษฎีตลาดทุนและการวิเคราะห์ความเสี่ยง และอาจารย์ด้านเศรษฐศาสตร์มีความเชี่ยวชาญในการอธิบายพฤติกรรมและกลไกเชิงระบบ การรวมความเชี่ยวชาญทั้งสามด้านเข้าด้วยกันจะทำให้งานวิจัยมีมุมมองที่กว้างและลึกกว่าการทำวิจัยในสาขาเดียว ซึ่งเป็นทิศทางที่วารสารระดับ Scopus และวารสารนานาชาติให้ความสนใจเป็นพิเศษในปัจจุบัน

6. บทสรุป

แนวปฏิบัตินี้แสดงให้เห็นอย่างเป็นรูปธรรมว่า กระบวนการวิจัยทางการบัญชีที่มีระบบและทำซ้ำได้ โดยบูรณาการเครื่องมือ AI อย่างมีวิจารณญาณร่วมกับการวิเคราะห์สถิติที่เข้มแข็ง สามารถนำไปสู่ผลงานวิจัยที่ได้รับการยอมรับในวารสารวิชาการคุณภาพได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ดังที่พิสูจน์แล้วจากผลงานที่ได้รับการตีพิมพ์และขับเคลื่อนผู้ร่วมวิจัยในสาขาได้ทั้งหมด 9 ท่านภายในระยะเวลา 2.5 ปี กฎเกณฑ์สำคัญที่สุดของความสำเร็งนี้ไม่ได้อยู่ที่การมีเครื่องมือที่ทันสมัย แต่อยู่ที่การมีกระบวนการที่เป็นระบบและทำซ้ำได้ ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอนหลักที่เชื่อมต่อกันอย่างมีตรรกะ ตั้งแต่การค้นหาโจทย์วิจัยด้วยแนวทางการค้นหาช่องว่างงานวิจัยโดยให้ข้อมูลเป็นผู้นำทาง (Data-Driven Gap Discovery) ที่ให้ข้อมูลเป็นผู้นำทางก่อนการพัฒนากรอบทฤษฎี การสังเคราะห์วรรณกรรมด้วย SciSpace และ Claude เพื่อยืนยันช่องว่างงานวิจัยจากสองทิศทางพร้อมกัน การวิเคราะห์สถิติ 5 ระดับที่สะสมความลึกขึ้นตามลำดับเพื่อสร้างองค์ความรู้เชิงลึก ไปจนถึงการเขียนบทความอย่างเป็นระบบโดยมี AI เป็นเครื่องมือสนับสนุน สิ่งที่แนวปฏิบัตินี้สอนให้เรารู้คือ ความสำเร็จในการตีพิมพ์งานวิจัยไม่ได้เกิดจากความบังเอิญหรือพรสวรรค์เฉพาะบุคคล แต่เกิดจากกระบวนการที่ออกแบบมาอย่างดีและปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ โดยมีจุดแข็งที่โดดเด่น 3 ประการ ได้แก่ ประการแรกคือการคัดกรองโจทย์วิจัยที่มีหลักฐานรองรับจากข้อมูลจริงตั้งแต่ต้น ลดความเสี่ยงของการลงทุนเวลาและทรัพยากรไปกับโจทย์ที่ไม่มีองค์ความรู้ใหม่ ประการที่สองคือการใช้ AI หลายระบบในบทบาทที่แตกต่างกันตามจุดแข็งของแต่ละระบบ โดยผู้วิจัยยังคงเป็นผู้ตัดสินใจและรับผิดชอบเนื้อหาทั้งหมด และประการที่สามคือการสร้างองค์ความรู้ใหม่ในเชิงลึกที่ตอบคำถามทำไม และภายใต้เงื่อนไขใด

ซึ่งเป็นระดับความลึกที่วารสารคุณภาพให้ความสำคัญ ความท้าทายในอนาคตคือการขยับเป้าหมายสู่วารสารระดับ Scopus การทำวิจัยข้ามสาขาร่วมกับอาจารย์ด้านการเงินและเศรษฐศาสตร์ และการถ่ายทอดกระบวนการนี้สู่อาจารย์รุ่นใหม่ในสาขาวิชาการบัญชีผ่านการเป็นผู้วิจัยร่วมทั้ง 4 ศูนย์พื้นที่ เพื่อให้เกิดวัฒนธรรมการวิจัยที่เข้มแข็ง และยั่งยืนในระดับสาขาวิชาและคณะในที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล สุวรรณภูมิในการก้าวสู่ Technology and Innovation University และนโยบาย AI University ภายใต้กรอบ RUS NEXT อย่างยั่งยืนในระยะยาว

7. บรรณานุกรม

- Lehner, O. M., Leitner-Hanetseder, S., Eisl, C., & Knoll, C. (2022). Artificial intelligence-driven accounting (AIDA): Future insights and organisational implications. In *Artificial intelligence in accounting* (pp. 6–34). Routledge.
- Odonkor, B., Kaggwa, S., Uwaoma, P. U., Hassan, A. O., & Farayola, O. A. (2023). The impact of AI on accounting practices: A review. *World Journal of Advanced Research and Reviews*, 21(1), 172–188. <https://doi.org/10.30574/wjarr.2024.21.1.2721>
- Peng, Y., Ahmad, S. F., Ahmad, A. Y. B., Al Shaikh, M. S., Daoud, M. K., & Alhamdi, F. M. H. (2023). Riding the waves of artificial intelligence in advancing accounting and its implications for sustainable development goals. *Sustainability*, 15(19), 14165.
- Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi. (2023). *Strategic Development Plan 2023-2027*. <https://plan.rmutsb.ac.th/content/5>
- Sanz Martín, L., Parra Dominguez, J., Corchado, J. M., Zafra-Gómez, E., Castillo-Ramos, V., & Zafra-Gómez, J. L. (2026). Recent evolution and growth of AI and advanced technologies in accounting and finance: Systematic review and bibliometric analysis. *Spanish Journal of Finance and Accounting / Revista Española de Financiación y Contabilidad*, 55(1), 47–88. <https://doi.org/10.1080/02102412.2025.2582120>
- Stratopoulos, T. C., & Wang, V. X. (2025). Artificial intelligence and accounting research: A framework and agenda. *International Journal of Accounting Information Systems*, 56, 100760. <https://doi.org/10.1016/j.accinf.2025.100760>
- Vakilzadeh, H., & Wood, D. A. (2026). The Development of a RAG-Based Artificial Intelligence Research Assistant (AIRA). *Journal of Information Systems*, 40(1), 77–99. <https://doi.org/10.2308/ISYS-2024-041>

8. เอกสารประกอบผลงาน

บทความวิจัยที่เป็นหลักฐานถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ผู้วิจัยร่วมในสาขาได้ทั้งหมด 12 ท่าน

1. Yokcive, C., Ruangsurat, S., Phomchaoon, M., & Manapreechadeelert, P. (2026). Unlocking the growth-value puzzle: The strategic role of tax planning in value creation in the Thai capital market. *Creative Business and Sustainability Journal (CBSJ)*, 48(2). (In press).
2. Manapreechadeelert, P. (2026). Dividend policy of Thai listed companies: A moderated moderation analysis of the joint influence between board independence and firm growth under the context of managerial ownership. *Journal of Accounting Profession*, 22(73), 37–73.
3. Manapreechadeelert, P. (2025). Moderated moderation effects of debt and firm size on cash holdings and dividend payouts. *ABAC Journal*, 45(4), 307–322.
4. Manapreechadeelert, P. (2025). The role of institutional investors and managerial ownership on earnings management: New evidence from the Thai capital market. *Journal of Accounting Profession*, 21(71), 97–137.
5. Manapreechadeelert, P., Panyaying, K., Nuansa-ard, W., & Kradphet, J. (2025). The impact of minority and foreign shareholders on the sustainable growth rate of Small and Medium Enterprises (SMEs) listed in Thailand. *Journal of Accounting Profession*, 21(70), 5–40.
6. Manapreechadeelert, P., Kradphet, J., & Yokcive, C. (2024). The relationship between institutional investors and ESG disclosure: The moderating role of CEO managerial ability. *Journal of Accounting Profession*, 20(67), 30–57.
7. Manapreechadeelert, P., Yokcive, C., Klinhom, W., & Anusasananan, K. (2024). Impact of working capital management on Economic Value Added (EVA) spread of companies listed on the Stock Exchange of Thailand. *Journal of Business Administration*, 47(183), 48–76.
8. Chaisalee, T., & Manapreechadeelert, P. (2024). Environmental, social, governance performance score on firm value of Thai listed firms: Analysis of the moderating role of board independence. *Journal of Accounting Profession*, 20(68), 97–131.
9. Manapreechadeelert, P., Nu-in, C., Klinpratoom, P., & Sukhirote, K. (2024). Accounting practices for TFRS 15: Revenue from contracts with customers. *RMUTT Global Business and Economics Review*, 19(2), 194–206.

อยู่ระหว่างการยื่นส่ง (Under review)

10. Manapreechadeelert, P., Klinphanich, W., Paritta, W., & Malaipia, S. (2026). When the cost of capital is high, carbon erodes profitability: WACC and the turning point in the carbon

footprint-ROA relationship in Thai listed firms. *Creative Business and Sustainability Journal (CBSJ)*. (Under review).

11. Manapreechadeelert, P., Meesook, K., Aujirapongpan, S., & Chávez-Díaz, J. M. (2026). The dynamics of minority shareholder influence: The impact of growth and debt on dividend payout policy in Thai listed companies. Manuscript submitted to Journal of Risk and Financial Management. Manuscript ID: jrjm-4309032. **Submitted April 24, 2026. (Scopus Q1)**
12. Manapreechadeelert, P., Leeliang, K., & Terdpaopong, K. (2026). Nonlinear dividend dynamics under financial constraints: The limits of minority monitoring and disclosure effectiveness. **(In preparation).**
13. Manapreechadeelert, P. (2026). ESG disclosure, ESG performance, and firm value in Thailand: The mediating role of cost of capital and the moderating role of firm size. **(In preparation; Seeking research collaborators).**

สรุปเครือข่ายผู้ร่วมวิจัยภายในองค์กร สาขาวิชาการบัญชี ศูนย์พระนครศรีอยุธยา วาสฤก

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์กรรณา ปัญญาธิง
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์กุลประภัสสร สุชีโรจน์
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชลอ หนูอินทร์
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พูลสิน กลิ่นประทุม
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์มาลี พรหมชะอ้อน
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วันเพ็ญ กลิ่นพานิช
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริพร มาลัยเปีย
8. อาจารย์จิราพร กรดเพ็ชร
9. อาจารย์ฉัตรธิมา ยกชีว
10. อาจารย์ครองรัตน์ อนุศาสนนันท์
11. อาจารย์วันวิสา กลิ่นหอม
12. อาจารย์สุปวิทย์ เรืองสุรัตน์

จากการดำเนินงาน ผู้วิจัยได้ถ่ายทอดองค์ความรู้และทักษะการวิจัยจนเห็นผลลัพธ์เชิงประจักษ์ผ่านพัฒนาการของผู้วิจัยร่วม ดังนี้

อาจารย์จิราพร กรดเพ็ชร: แสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าที่ชัดเจนจากการมีส่วนร่วมในฐานะผู้ร่วมวิจัย (Co-author) ในบทความแรก สู่การยกระดับบทบาทขึ้นเป็นผู้ประพันธ์บรรณกิจ (Corresponding author) ในบทความถัดมา ซึ่งสะท้อนถึงการรับถ่ายทอดทักษะการกำกับดูแลคุณภาพงานวิจัย

อาจารย์ฉัตรธิมา ยกชีวะ: สะท้อนความเป็นมืออาชีพและการสร้างความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน โดยเริ่มต้นจากการทำหน้าที่เป็นผู้ประพันธ์บรรณกิจ (Corresponding author) ในบทความลำดับที่หนึ่งและสอง ก่อนจะก้าวสู่บทบาทผู้ประพันธ์ลำดับแรก (First author) ในบทความลำดับที่สาม ซึ่งเป็นการสร้างสรรค์งานวิจัยที่บูรณาการเข้ากับความรู้เฉพาะด้านในสาขาวิชาที่สอนเรื่องการวางแผนภาษี (Tax Planning) อย่างแท้จริง อันเป็นการสร้างคุณค่าเพิ่มให้กับการเรียนการสอน

ระดับความซับซ้อนทางสถิติ: หลักฐานเชิงประจักษ์จาก 13 บทความวิจัย

กระบวนการวิจัยด้วย AI และสถิติที่เข้มแข็ง | ผู้วิจัย: ผศ.ดร.เพ็ญพระพักตร์ มานะปรีชาดีเลิศ | ระยะเวลา 2.5 ปี

ระดับความซับซ้อน	เทคนิคการวิเคราะห์ทางสถิติ (Statistical Tools)	บทความวิจัยที่เป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ (จากผลงาน 13 เรื่อง)	คุณค่าเชิงวิชาการ (Contribution)
ระดับที่ 1 พื้นฐาน (Applied Standard Models)	Multiple Regression & Standard Panel Data การทดสอบอิทธิพลทางตรงตามมาตรฐานสากล	เรื่องที่ 5: ผลกระทบโครงสร้างผู้ถือหุ้นต่อ SME เรื่องที่ 7: การจัดการเงินทุนหมุนเวียนกับ EVA เรื่องที่ 9: การประยุกต์ใช้มาตรฐาน TFRS 15	วางรากฐานการวิจัยเชิงประจักษ์และตอบโจทย์ปัญหาเชิงปฏิบัติการของธุรกิจ
ระดับที่ 2 ปานกลาง (Interaction Effects)	Moderation Analysis การวิเคราะห์อิทธิพลกำกับเพื่อหาเงื่อนไขของความสัมพันธ์	เรื่องที่ 1: บทบาทเชิงกลยุทธ์ของการวางแผนภาษี เรื่องที่ 4: บทบาทของนักลงทุนสถาบันต่อการจัดการกำไร เรื่องที่ 6: บทบาทกำกับของความสามารถผู้บริหาร เรื่องที่ 8: บทบาทกำกับของความเป็นอิสระของกรรมการ	ตอบคำถามวิจัยว่า "ผลกระทบเกิดมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขใด" (Boundary Conditions)
ระดับที่ 3 ขั้นสูง (Conditional Process Analysis)	Moderated Moderation / Mediated Moderation PROCESS Macro STATA (ตัวแปรกำกับซ้อนกำกับ)	เรื่องที่ 2: นโยบายปันผลภายใต้อิทธิพลกำกับซ้อนกำกับ เรื่องที่ 3: อิทธิพลกำกับซ้อนกำกับของหนี้สินและขนาดกิจการ เรื่องที่ 13: อิทธิพลส่งผ่านและกำกับ (ESG)	ตอบคำถามที่ซับซ้อนสูง สะท้อนพลวัตหลายมิติพร้อมกัน ระดับที่วารสาร Q1/Q2 ต้องการ
ระดับที่ 4 พลวัตและจุดเปลี่ยน (Advanced Nonlinear Dynamics)	Nonlinear Models / Turning Point / GMM การวิเคราะห์ความสัมพันธ์แบบไม่เป็นเส้นตรงและพลวัต	เรื่องที่ 10: จุดเปลี่ยนของ Carbon Footprint-ROA เรื่องที่ 11: พลวัตอิทธิพลผู้ถือหุ้นรายย่อย เรื่องที่ 12: พลวัตเงินปันผลภายใต้ข้อจำกัดทางการเงิน	หลายข้อจำกัดของการวิเคราะห์เส้นตรงค้นพบ "จุดสมดุล (Optimal Point)" หรือจุดวิกฤตทางการเงิน
สรุป: 13 บทความ (9 ตีพิมพ์ + 1 Under Review + 3 In Preparation) ผู้วิจัยร่วมภายในองค์กร 12 ท่าน ระยะเวลา 2.5 ปี			